

Отже, саме ДСІВ здійснює державний контроль за дотриманням суб'єктами господарювання незалежно від форм власності вимог законодавства у сфері інтелектуальної власності, зокрема, авторського права, але органом, який безпосередньо протидіє злочинним порушенням права інтелектуальної власності є Національна поліція України.

Слід звернути увагу, що у структурі Національної поліції України утворені Департаменти захисту

економіки та Департамент кіберполіції, напрямами роботи яких є протидія злочинам у сфері інтелектуальної власності, а саме запобігання та викриття фактів незаконного тиражування і розповсюдження контрафактної продукції, неліцензійного комп'ютерного програмного забезпечення, а також виробництва і розповсюдження фальсифікованої продукції з незаконним використанням товарних знаків відомих вітчизняних та зарубіжних виробників.

Література

1. Угода про співробітництво у сфері правової охорони й захисту інтелектуальної власності та створення Міждержавної ради з питань правової охорони й захисту інтелектуальної власності : Міжнародний документ від 19.11.2010 року // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

2. Деякі питання виконання Угоди про співробітництво у сфері правової охорони й захисту інтелектуальної власності та створення Міждержавної ради з питань правової охорони й захисту інтелектуальної власності : Постанова КМУ від 23 травня 2012 року // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

3. Про затвердження Положення про Державну службу інтелектуальної власності України : Постанова КМУ від 19.11.2014 року // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

УДК 349.412

ГАРАНТІЇ ПРАВА ВЛАСНОСТІ НА ЗЕМЛЮ

Поштар Д. – магістрант, гр. ПРзмвн-11

Науковий керівник - к.ю.н., доцент Скірський І.В.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

В юридичній літературі розрізняються загальні та юридичні гарантії. До загальних гарантії відносяться політичні, економічні, соціальні та духовні (культурні), які охоплюють усю сукупність об'єктивних і суб'єктивних факторів, спрямованих на практичне здійснення прав і свобод громадян, на усунення можливих причин і перешкод щодо їх неповного або неналежного здійснення, на захист прав від порушень. Юридичні (спеціальні) гарантії охоплюють усі правові засоби і способи, за допомогою яких реалізуються, охороняються, захищаються права і свободи громадян, усуваються порушення прав і свобод, поновлюються порушені права.

В цілому, юридичні гарантії прав і свобод людини і громадянина - це встановлена Конституцією та законами України система державно-правових засобів, що забезпечують процес реалізації, охорони і захисту їх прав і свобод.

Головним принципом побудови системи юридичних гарантії прав людини і громадянина є охорона і захист прав, свобод та законних інтересів всіма не забороненими законом способами, в свою чергу, засоби, які спрямовані на охорону та захист прав, одночасно виступають і гарантією їх ефективної реалізації. А тому поділ юридичних гарантії за різними критеріями можна розглядати як умовний.

Гарантії захисту прав на землю мають безпосередньо конституційну основу. Так, стаття 3 Конституції України проголошує, що права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави, яка відповідає перед людиною за свою діяльність. В Конституції України закріплено положення, згідно з яким держава забезпечує захист прав усіх суб'єктів права власності і господарювання [1, Ст. 3].

Особливе значення має стаття 14 Конституції України, яка передбачає, що земля є основним національним багатством, що перебуває під особливою охороною держави. При цьому право власності на землю гарантується. Воно набувається і реалізується громадянами, юридичними особами та державою включно відповідно до Закону [1, Ст. 14].

Зазначені положення Конституції України безпосередньо втілені у земельному законодавстві. У земельному законодавстві термін «гарантія» застосовується щодо забезпечення правна володіння, користування та розпорядження землею всіх без винятку суб'єктів, які є учасниками земельних правовідносин.

Юридичні гарантії прав на землю, що передбачені у Земельному кодексі України, засновані на конституційних нормах [2].

Такою нормою є ст. 13 Конституції України за якою, зокрема кожний громадян має право користуватися природними об'єктами права власності народу відповідно до закону. Держава забезпечує захист прав усіх суб'єктів права власності і господарювання, соціальну спрямованість економіки. Усі суб'єкти права власності рівні перед законом [1, Ст. 13].

Конституцією України встановлено, що земля є основним національним багатством, що перебуває під особливою охороною держави, об'єктом права власності Українського народу. Від імені українського народу права власника здійснюють органи державної влади та органи місцевого самоврядування в межах, визначених Конституцією. Кожний громадянин має право користуватися визначеними природними об'єктами права власності народу відповідно до закону [1].

Проте, земля та інші об'єкти природного походження в строго економічному та правовому розумінні не є майном, у зв'язку з чим вони в

законодавчому порядку виокремленні з системи майнових відносин [3, с. 97].

У зв'язку з вказаними та іншими особливостями земельної власності, у правовій літературі склався широкий спектр думок про обґрунтованість її законодавчого закріплення у традиційно цивілістичному змісті.

Полярність таких думок дістає вияв, з одного боку, у ствердженні і необхідності закріплення права власності на землю у «виключній» формі, а з другого – у запереченні права земельної власності та визнанні землі та інших природних об'єктів суспільним надбанням [4, с. 164].

ГОСТ 26640-85 містить наступне визначення: «земля – найважливіша частина навколишнього природного середовища, що характеризується простором, рельєфом, ґрунтовим покривом, надрами, водами, є основним засобом виробництва у сільському господарстві, а також просторовою базою для розміщення галузей народного господарства» [5].

У чинному земельному законодавстві земля як об'єкт правового регулювання також розглядається в декількох значеннях. Відповідно до ч. 3 ст. 2 Земельного кодексу України об'єктами земельних

відносин є землі в межах території України, земельні ділянки та права на них, у тому числі на земельні ділянки (паї) [2].

Гарантії прав на землю передбачені розділом V Земельного кодексу України громадянам та юридичним особам рівні умови захисту прав власності на землю.

Власник земельної ділянки або землекористувач може вимагати усунення будь-яких порушень його прав на землю, навіть якщо ці порушення не пов'язані з позбавленням прав володіння земельною ділянкою, і відшкодування завданих збитків [3, с. 152].

Згідно зі вказаною статтею Земельного Кодексу України гарантії захисту права на землю умовно можна поділити на три різновиди:

1. Гарантії захисту прав на землю;
2. Гарантії, пов'язані з відшкодуванням збитків власникам землі та землекористувачам;
3. Гарантії, пов'язані з розв'язанням земельних спорів.

Підсумовуючи сказане, слід зауважити, що серед гарантій захисту прав на землю важливими, на нашу думку, є гарантії права власності на земельну ділянку.

Література

1. Конституція України від 28 червня 1996 року (редакція від 15 травня 2014 року) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.

2. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 року (редакція від 01 березня 2016 року) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.

3. Земельне право України: Підручник / За ред. О.О. Погрібного. – Вид. 2-ге, перероб. і доп. – К.: Істина, 2009. – 600 с.

4. Екологічне право: Підручник / За ред. А.П. Гетьмана. - Харків: «Право», 2013. - 432 с.

5. Государственный стандарт Союза ССР. Земли. Термины и определения. ГОСТ 26640-85. – М.: Издательство стандартов. – 1989. – С. 2.

УДК 347.771 (094.7)

ПРИНЦИПИ ОХОРОНИ ПРАВ ПРОМИСЛОВОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ

Соколькова Ю. – магістрант, гр. ПРЗмвн-11

Науковий керівник - к.ю.н., доцент Скірський І.В.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Для визначення принципів охорони промислової власності необхідно з'ясувати, що означає термін «принцип». Відповідно до тлумачних словників це основне вихідне положення, якої-небудь наукової системи, теорії тощо [1, с. 609]. Зазначене розуміння принципу можна застосувати для розкриття змісту принципів охорони прав промислової власності в Україні.

До об'єктів промислової власності згідно із чинним національним законодавством відносять: винаходи та корисні моделі; промислові зразки; знаки для товарів та послуг [2, с. 60].

Виникнення прав на об'єкти промислової власності засноване на реєстраційному принципі охорони, відповідно до нього право на результат інтелектуальної діяльності виникає лише при отриманні охоронного документа, що підтверджує право певної особи на відповідний об'єкт [3, с. 240].

Розглянемо окремо принципи правової охорони для кожного із об'єктів промислової власності. Відповідно до статті 1 Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» (надалі - Закон)

право на винахід або корисну модель засвідчується патентом, який видається за результатами експертизи заявки [4]. Наступний принцип свідчить про охоронну здатність винаходу та корисної моделі. Згідно статті 7 Закону ці два об'єкти мають відповідати таким умовам охороноздатності: а) новизни; б) промислової придатності. Проте до корисної моделі не ставиться вимога винахідницького рівня. Для корисної моделі чи винаходу характерний принцип першого заявника. Суть цього принципу полягає в тому, що право на одержання патенту, який має більш ранню дату подання заявки до патентного відомства.

Для винаходів та корисних моделей характерний принцип перетворення заявки. Він полягає в тому, що заявник має право перетворити заявку на видачу патенту на винахід на заявку щодо видачі патенту на корисну модель.

Реалізація права на промисловий зразок здійснюється на засадах таких принципів: а) принцип обсягу прав на промисловий зразок визначається сукупністю суттєвих ознак, представлених на зображенні виробу внесеному до реєстру і